

té které devisy. Spekulace jest si však vědoma těchto důvodů více než kdo jiný a dovede jejich účinky urychlití nýbrž i hnáti do extrémů, aby tím více mohla ze své předvídatosti těžiti. Proti tomu snad by se mohlo na obranu spekulace ještě uvést, že která měna nemá žádných škraloupů, nemá se čeho báti. Avšak kterou měnu možno nyní po otřesech válečných a poválečných považovati za bezvadnou? Každá měna vyrůstá z hospodářské situace svého státu a po válce není státu, který by neměl nějaké hospodářské obtíže, které nelze nazvati normálními. Je tedy každá měna vydána nebezpečí útoku spekulace. Útěchou jí může býti, že dokud se podmínky, které určují její bonitu, nebudou zhoršovati, jest útok pro každou spekulaci problematický. Má tedy aspoň spekulace tu dobrou vlastnost, že udržuje a přivádí jednotlivé měny na dráhu cnosti a třeba ani ne přísné ctnosti, kterou má Československu Keynes tak za zlé.

Dr. Lepař.

Statistika nemocenského pojištění za rok 1921, sestavilo pojiště technické oddělení ministerstva sociální péče, nákladem téhož ministerstva, v Praze, 1923. — Dílko toto jest vskutku jen statistikou; vykazuje počet nemocenských pokladen, pohyb členstva, nemocenskou statistiku, účetní výsledky hospodářství finančního a statistiku o činnosti rozhodčího soudu.

Dr. Jindřich.

JUDr. Evžen Štern: Základy československého dělnického práva. Československý Kompas. V Praze, 1923. 8°, stran 52, cena není udána. — Práci tuto rozdělil autor na čtyři díly. V prvním díle pojednává o úpravě pracovní doby, rozebírá ustanovení zákona o osmihodinné době pracovní, o noční práci a o ochraně žen a osob mladistvých.

V druhém díle zmiňuje se o péči o nezaměstnané, podává statistická data, týkající se osob, podporovaných v nezaměstnanosti a připojuje úvahu o způsobech podpor v nezaměstnanosti, zvláště pak o t. zv. systému gentském.

Třetí díl tohoto spisku všímá si zákona o úpravě pracovních a mzdových poměrů v domácké práci a seznamuje čtenáře se zásadami tohoto zákona i s praktickým jeho prováděním, vytýká jeho přednosti a vady.

V posledním díle pojednává autor o závodních radách a výborech, zmiňuje se o historickém vývoji, pojednává o organizaci, účelu a funkcích těchto činitelů, zvláště pak věnuje svoji pozornost úpravě v hornictví.

Dílko podává plastický obraz o tom, co bylo u nás vykonáno na poli dělnického práva v posledních pěti letech. Autorovi podařilo se podati čtenáři jako jeden celek ustanovení zákonná, dosud porůznu roztroušená.

Dr. Jindřich.

Henry Ford: Můj život a dílo. — »Sfinx« Praha, Zbořenec. — 8°, I. — III. díl — Kč 36. Henry Ford, dnes jedna z nejvýznamnějších osobností Ameriky, seznamuje ve své knize širokou veřejnost jednak s osudy svého života, hlavně však s tím, jak se má chápat moderní obchod a průmysl a na jakých zásadách musí nutně spočívat, má-li býti trvale úspěšným. Takovou zásadou, vybudovanou na zralé úvaze, jest Fordovi »služba veřejnosti«. Dochází k ní tím způsobem, že si kladde otázku, proč jest zde obchod a průmysl a odpovídá: proto, aby sloužil veřejnosti. Takto chápaný účel a podklad obchodu a průmyslu připravuje půdu Fordovi pro ostatní dnes choulostivé otázky rázu více sociálního, na příklad jak odpomoci bídě, aniž by bylo třeba býti milosrdným a udíleti almužny, jak docílit, aby výrobky byly laciné a mzdy dělníků co nejvyšší, co mají znamenati peníze samy o sobě pro obchodníka a průmyslníka a j. Důsledkem vůdčí zásady Fordovy »služby veřejnosti« jest další jeho zásada, že totiž každý podnik musí spočívat na práci, neboť všechny podniky vybudované na basi jen peněžní nemají se stanoviska »služby veřejnosti« žádného oprávnění, jsou jen nutným zlem, musí, až společnost prohlédne, zaniknouti. Z tohoto principu vyplývá Fordův odpor proti bankám a finančním kruhům vůbec. Peníze dle Forda, jsou pouze nástrojem výrobním a nemají samy o sobě žádné hodnoty; že banky ovládají dnes průmysl tkví v tom, že mají v rukou